

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії протиправному поглинанню та захопленню господарських товариств
(реєстр. № 4216 від 14 березня 2016 року)**

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 06 вересня 2016 року (протокол № 50) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії протиправному поглинанню та захопленню господарських товариств (реєстр. № 4216 від 14 березня 2016 року), поданий народними депутатами України Галасюком В.В., Продан О.П. та іншими (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою забезпечення запобігання вчинення протиправних дій щодо розпорядження корпоративними правами шляхом врегулювання відносин стосовно обов'язкового нотаріального посвідчення правочинів, предметом яких є розпорядження такими правами.

Для досягнення мети авторами пропонується внести зміни до Цивільного кодексу України та Закону України «Про господарські товариства», якими передбачити, що справжність підпису на заяві про вихід з повного товариства підлягає нотаріальному посвідченню, а також встановити, що правочини щодо передання учасником повного товариства своєї частки іншому учасникові товариства або третій особі, правочини щодо відчуження частки учасника товариства з обмеженою відповідальністю, а також договір дарування акцій (часток) у статутному капіталі господарських товариств вчиняються у письмовій формі і підлягають нотаріальному посвідченню.

Водночас Законопроектом передбачається змінити пункт 10 частини четвертої статті 17 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», якими визначити, що для державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних

осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, у тому числі змін до установчих документів юридичної особи, подаються, зокрема, примірник оригіналу (нотаріально засвідчена копія) рішення уповноваженого органу управління юридичної особи про вихід із складу засновників (учасників) та/або заява фізичної особи про вихід із складу засновників (учасників), справжність підпису на якій нотаріально засвідчена.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

У Основному Законі України визначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, держава відповідає перед людиною за свою діяльність (частина друга статті 3), Конституція України має найвищу юридичну силу, закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8), органи державної влади, у тому числі й Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади в Україні, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (частина друга статті 6, частина друга статті 19, стаття 75).

У частині першій статті 8 Основного Закону України встановлено, що в Україні визнається і діє принцип верховенства права. Згідно з абзацом другим підпункту 4.1. пункту 4 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 02 листопада 2004 року № 15-рп/2004 (справа про призначення судом більш м'якого покарання) верховенство права – це панування права в суспільстві. Верховенство права вимагає від держави його втілення у правотворчу та правозастосовну діяльність, зокрема у закони, які за своїм змістом мають бути проникнуті передусім ідеями соціальної справедливості, свободи, рівності тощо.

Конституція України закріпила за кожним право на власність, згідно з яким кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності, (частина перша статті 41) та право на підприємницьку діяльність, не заборонену законом (частина перша статті 42).

Основний Закон України встановлює, що право приватної власності набувається в порядку, визначеному законом (частина друга статті 41). Конституція України у частині третій статті 13 і частині сьомій статті 41 закріплює положення про те, що власність зобов'язує та не повинна використовуватися на шкоду людині і суспільству.

Конституційний Суд України на основі аналізу положень частини другої статті 3, частини четвертої статті 13, частини третьої статті 42 Конституції України дійшов до думки, що через законодавче регулювання праввідносин власності і підприємництва держава виконує конституційні обов'язки щодо відповідальності перед людиною за свою діяльність, забезпечення захисту прав усіх суб'єктів права власності і господарювання та

захисту конкуренції у підприємницькій діяльності (абзац третій підпункту 2.1. пункту 2 мотивувальної частини Рішення від 05 лютого 2013 року № 1-рп/2013).

З огляду на викладене вище є всі підстави стверджувати, що держава вправі визначати порядок набуття, зміни та припинення права власності відповідно до її внутрішньої законодавчої, соціальної чи економічної політики.

Відповідно до пунктів 7, 8 частини першої статті 92 Конституції України виключно законами України визначаються правовий режим власності та правові засади і гарантії підприємництва.

Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України).

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України в цілому не заперечує проти прийняття Законопроекту у першому читанні за основу.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії протиправному поглинанню та захопленню господарських товариств (реєстр. № 4216 від 14 березня 2016 року), поданий народними депутатами України Галасюком В.В., Продан О.П. та іншими, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ